

กรุงเทพธุรกิจ

INSIGHT FOR OPPORTUNITIES

Login

หน้าแรก > Health&Wellness

Health&Wellness

🕒 16 ก.ค. 2026 เวลา 15:30 น.

ทางรอดสาธารณสุขยุค 'Silver Tsunami' เมื่อ AI ไม่ใช่แค่เทคโนโลยี แต่คือทางรอด

By

สาริต สัตติปัญญา | Satid_ice@hotmail.com

กรุงเทพธุรกิจ

What is "AI in medicine"?

Six terms you will hear in every conversation

Machine Learning

Algorithms that learn patterns from data instead of being explicitly programmed.

Deep Learning

Multi-layer neural networks — the engine behind modern imaging and language models.

Generative AI

Models that produce text, images or structured outputs (e.g. clinical letters, summaries).

Multimodal AI

Imaging, text, signals and omics in one model — closer to clinical reasoning.

Clinical Decision Support

Software embedded in the EMR that nudges, alerts or recommends at the point of care.

AI Medical Devices

Regulated software-as-a-medical-device (SaMD) cleared by FDA, HSA or equivalent.

0:00 / 0:00

Female

🇹🇭 🇬🇧 🇨🇳

Share

KEY POINTS

- ระบบสาธารณสุขทั่วโลกกำลังเผชิญวิกฤตจากคลื่นสึนามิผู้สูงอายุ (Silver Tsunami) และภาวะขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์อย่างรุนแรง
- ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ถูกนำเสนอเป็นทางรอดสำคัญ โดยช่วยเพิ่มศักยภาพในการวินิจฉัยโรคตั้งแต่เนิ่นๆ การแพทย์แม่นยำ และลดต้นทุนในระบบ
- อย่างไรก็ตาม การนำ AI มาใช้ยังมีความท้าทายด้านจริยธรรม กฎระเบียบ และความเข้ากันได้ของระบบ ซึ่งต้องมีการวางรากฐานที่รัดกุมเพื่อสร้างความเชื่อมั่น

ในงานรวมตัวศิษย์เก่าสถาบันเทคโนโลยีหนานหยาง (NTU) ของสิงคโปร์เมื่อวันเสาร์ที่ 11 ก.ค. ที่ผ่านมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลสัน โก (Wilson Goh) ผู้เชี่ยวชาญด้านชีวสารสนเทศทางการแพทย์จาก Lee Kong Chian School of Medicine ได้นำภาพวิกฤตและโอกาสของระบบสาธารณสุขโลก โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียที่กำลังเผชิญกับความท้าทายครั้งใหญ่ พร้อมชี้ให้เห็นว่า "ปัญญาประดิษฐ์" หรือ AI จะเข้ามาเป็นคำตอบสำคัญ แต่ต้องมาพร้อมกับความรับผิดชอบและการวางรากฐานที่รัดกุม

วิกฤตสาธารณสุข: เมื่อคลื่นผู้สูงอายุซัดถล่ม และบุคลากรขาดแคลน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลสัน เริ่มต้นด้วยการชี้ให้เห็นความจริงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ว่า สุขภาพคือเรื่องของทุกคน และในอนาคตอันใกล้เราทุกคนอาจต้องกลายเป็นผู้ป่วย หรือผู้ดูแลผู้ป่วย โดยเฉพาะในเอเชียซึ่งมีประชากรสูงถึง 60% ของโลก กำลังเผชิญกับปรากฏการณ์ "Silver Tsunami" หรือคลื่นสึนามิผู้สูงอายุ ซึ่งภายในปี 2030 ประชากรจำนวนมากรวมถึงตัวเขาเองจะมีอายุเกิน 60 ปี

วิกฤตนี้ไม่ได้มาเพียงลำพัง แต่มาพร้อมกับ "ภาวะขาดแคลนบุคลากร" อย่างรุนแรง

ระบบสาธารณสุขจะแบกรับภาระเกินกำลัง

การสร้างโรงพยาบาลหรือผลิตแพทย์และพยาบาลเพิ่มเพียงอย่างเดียวไม่ใช่คำตอบ

เพราะจำนวนคนรุ่นใหม่ลดลง และอาชีพทางการแพทย์โดยเฉพาะพยาบาลและเจ้าหน้าที่เบื้องหลัง

เป็นงานที่หนัก ค่าตอบแทนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับภาระงาน

และต้องอาศัยปณิธานส่วนตัวอย่างสูงในการทำงาน

เขากล่าวต่อว่า ท่ามกลางวิกฤต AI

กลายเป็นความหวังใหม่ในการยกระดับศักยภาพการรักษาผ่านแนวทางต่างๆ

ไม่ว่าจะเป็นการตรวจวินิจฉัยล่วงหน้า โดย AI มีความสามารถในการจดจำรูปแบบขั้นสูง

ช่วยให้ตรวจพบโรคได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เช่น มะเร็ง หรือสุขภาพจิตในเยาวชน

ซึ่งหากตรวจพบเร็วจะมีโอกาสหายขาดได้สูง

การแพทย์แม่นยำจำเพาะบุคคล หรือการใช้ข้อมูลสุขภาพตลอดช่วงชีวิต
มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนการรักษาที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล
ช่วยให้แพทย์ตัดสินใจได้ในเชิงรุก แทนที่จะรอให้ป่วยหนักก่อนค่อยรักษา

นอกจากนี้ AI

ยังมีประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนโดยระบบดังกล่าวในงานรังสีวิทยา มีความก้าวหน้าอย่างมาก นอกจากนี้ยังช่วยในกระบวนการค้นหาใหม่ ซึ่งปกติใช้เงินสูงถึง 1.3
หมื่นล้านดอลลาร์และเวลากว่า 10 ปี ให้รวดเร็วและประหยัดขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลสัน กล่าวอีกว่า หัวใจสำคัญคือการไม่พึ่งพาข้อมูลเพียงชุดเดียว
แต่เป็นการรวมข้อมูลหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็น ภาพถ่าย, ประวัติการแพทย์, ข้อมูลทางสังคม
เพื่อเพิ่มความแม่นยำและสามารถอธิบายเหตุผลได้มากขึ้น เช่น
การประเมินความเสี่ยงโรคซึมเศร้าจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมครอบครัวร่วมกับอาการทางคลินิก

สิ่งที่ต้องจับตา: จริยธรรม การกำกับดูแล และความเข้ากันได้ของระบบ

แม้ AI จะมีศักยภาพสูง แต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลสันเตือนว่ามี "ด้านมืด"
และความท้าทายที่ต้องเฝ้าระวังทั้งหมด 4 ประเด็น

1. Responsible AI & Ethics: การใช้ AI ต้องมาพร้อมความรับผิดชอบและจริยธรรม
โดยเฉพาะการจัดการข้อมูลที่ละเอียดอ่อน เช่น ข้อมูลสุขภาพจิต
ไม่ควรนำไปใช้ในโมเดลแบบปิดหรือใช้โดยขาดความระมัดระวัง
2. ความเข้ากันไม่ได้ของระบบ: โมเดล AI
จำนวนมากพัฒนาโดยบริษัทเอกชนแต่ไม่สามารถเชื่อมต่อกับกระบวนการทำงานจริงของโรงพยาบาลได้ ทำให้กลายเป็นภาระมากกว่าผู้ช่วย,
3. กฎระเบียบและความรับผิดชอบ: ปัจจุบันมาตรฐานสากล (ISO) สำหรับ AI
ทางการแพทย์ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบเมื่อ AI ตัดสินใจผิดพลาด?
นี่คือประเด็นที่โลกยังหาข้อสรุปที่ชัดเจนไม่ได้
4. การพึ่งพา AI มากเกินไป: หากระบบ AI ดีเกินไป
อาจทำให้แพทย์ลดความระมัดระวังในการใช้สัญญาณและการคิดวิเคราะห์ของมนุษย์
ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสี่ยงเมื่อ AI ทำงานผิดพลาด

ผลกระทบทางสังคม: แรงกระเพื่อมในความสัมพันธ์ "หมอ-คนไข้"

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลสัน อธิบายต่อว่า ในมิติสังคม AI กำลังเปลี่ยนความสัมพันธ์ดั้งเดิม เมื่อผู้ป่วยเริ่มใช้
"หมอกระเป๋า" อย่าง ChatGPT เพื่อค้นหาข้อมูลสุขภาพหรือขอความเห็นที่สอง
สิ่งนี้สร้างความตึงเครียด และความขัดแย้งในห้องตรวจ เมื่อข้อมูลจาก AI ต่างจากสิ่งที่แพทย์สั่ง
ทำให้บทบาทอำนาจและการสร้างความเชื่อใจระหว่างแพทย์และผู้ป่วยต้องเปลี่ยนไปสู่รูปแบบใหม่

นอกจากนี้ ในบริบทของเอเชีย ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภาษาเป็นอุปสรรคสำคัญ
โมเดลที่พัฒนาจากตะวันตกอาจไม่เข้าใจบริบทท้องถิ่น จึงเกิดโครงการอย่าง "Sea-
Lion" เพื่อพัฒนาโมเดลภาษาที่เข้าใจภาษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยเฉพาะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลสัน หิงห์ท้าว สดท้ายแล้ว AI ในระบบสาธารณสุขต้องสร้างความเชื่อมั่น
ใช้งานได้จริง และที่สำคัญที่สุดคือ ต้องเข้าถึงได้สำหรับทุกคนโดยไม่คำนึงถึงสถานะทางเศรษฐกิจ

ศาสิต สุตปัญญา | Satid_ice@hotmail.com

ปฏิรูปสาธารณสุข

Health&Wealth

EconomicWealth

WEDNESDAY, JULY 22, 2026

กรุงเทพธุรกิจ

INSIGHT FOR OPPORTUNITIES

Login

Homepage > Health & Wellness

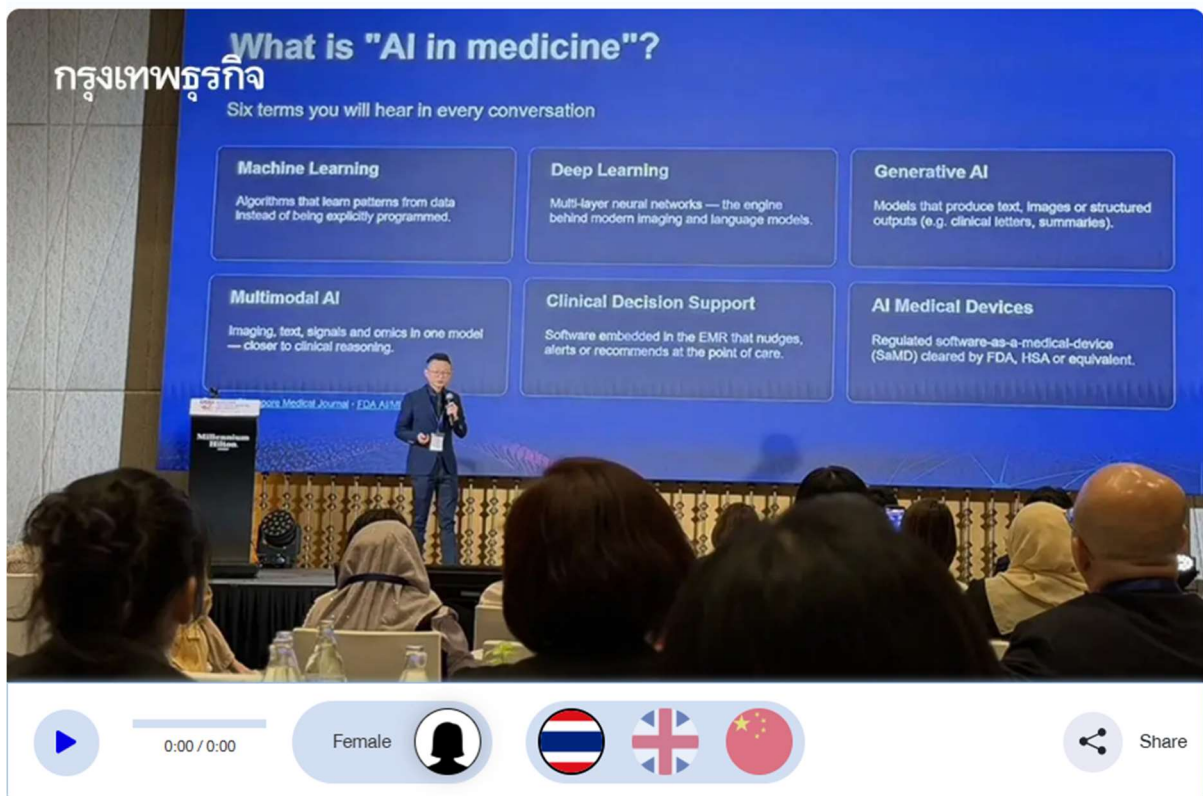
Health & Wellness

🕒 July 16, 2026, 3:30 PM

The path to public health survival in the 'Silver Tsunami' era: When AI is not just technology, but a lifeline.

By

Sathit Sutipanya | Satid_ice@hotmail.com

KEY POINTS

- Global healthcare systems are facing a crisis stemming from an aging population (Silver Tsunami) and a severe shortage of medical personnel.
- Artificial intelligence (AI) is being presented as a key lifeline, helping to enhance early disease diagnosis, precision medicine, and reduce system costs.
- However, the adoption of AI still faces ethical, regulatory, and system compatibility challenges, requiring a robust foundation to build trust.

At a Nanyang Technological Institute (NTU) alumni reunion in Singapore on Saturday, July 11th, Assistant Professor Wilson Goh, a medical bioinformatics expert from the Lee Kong Chian School of Medicine, outlined the crises and opportunities for global public health, particularly in Asia, which faces significant challenges. He highlighted that artificial intelligence (AI) will be a crucial solution, but it must come with responsibility and a solid foundation.

Public health crisis: When a wave of elderly people hits and there's a shortage of healthcare personnel.

Assistant Professor Wilson began by pointing out the inevitable truth that health is everyone's concern, and that in the near future, we may all become patients or caregivers of patients. This is especially true in Asia, which accounts for 60% of the world's population and is facing a "Silver Tsunami," or a tsunami of aging, where by 2030, a large number of people, including himself, will be over 60 years old.

This crisis is not happening alone; it's accompanied by a severe "personnel shortage." The healthcare system will be overloaded. Simply building hospitals or producing more doctors and nurses isn't the answer, because the number of young professionals is decreasing, and medical professions, especially for nurses and behind-the-scenes staff, are demanding, low-paying compared to the workload, and require a high level of personal dedication.

He further stated that amidst the crisis, AI has become a new hope for enhancing treatment capabilities through various approaches, including early diagnosis. AI's advanced pattern recognition capabilities help detect diseases in their early stages, such as cancer or mental health issues in youth. Early detection significantly increases the chances of a complete cure.

Precision medicine, or personalized medicine, uses lifelong health data to analyze and plan treatments tailored to each individual, enabling doctors to make proactive decisions instead of waiting until the patient is seriously ill before seeking treatment.

Furthermore, AI is beneficial in improving efficiency and reducing costs, with significant advancements in radiology. It also aids in the process of discovering new drugs, a process that typically costs up to \$13 billion and takes over 10 years, making it faster and more economical.

Assistant Professor Wilson further stated that the key is not to rely on a single set of data, but to combine multiple dimensions of information, including photographs, medical history, and social data, to increase accuracy and provide more comprehensive explanations. For example, assessing the risk of depression by analyzing the family environment in conjunction with clinical symptoms.

Key areas to watch: Ethics, governance, and system compatibility.

While AI has great potential, Assistant Professor Wilson warns that there are four "dark sides" and challenges that need to be watched out for.

1. **Responsible AI & Ethics:** The use of AI must be accompanied by responsibility and ethics, especially when managing sensitive data such as mental health information. It should not be used in closed models or without caution.
2. **System incompatibility:** Many AI models developed by private companies cannot connect to the actual workflows of hospitals, making them more of a burden than an assistant.

3. Regulations and Accountability: Currently, international standards (ISO) for medical AI are still in their infancy. Who will be held responsible when AI makes wrong decisions? This is an issue the world has yet to resolve definitively.
4. Over-reliance on AI: If AI systems become too sophisticated, doctors may become less cautious in relying on human intuition and analytical thinking, which could lead to risks when AI malfunctions.

Social Impact: Ripple Effects on Doctor-Patient Relationships

Assistant Professor Wilson further explained that, in the social dimension, AI is changing traditional relationships. When patients start using "quack doctors" like ChatGPT to find health information or seek a second opinion, this creates tension and conflict in the examination room. When the information from AI differs from what the doctor orders, the roles of authority and the building of trust between doctors and patients must shift to a new form.

Furthermore, in the Asian context, cultural and linguistic diversity presents a significant obstacle. Western-developed models may not understand the local context, leading to projects like "Sea-Lion" to develop language models specifically designed to understand Southeast Asian languages.

Assistant Professor Wilson concluded that ultimately, AI in healthcare must be trustworthy, practical, and most importantly, accessible to everyone regardless of economic status.

Sathit Sutipanya | Satid_ice@hotmail.com

Healthcare reform

Health & Wealth

Economic Wealth